

(א) גי' ע"י ונעשים
אפר, (ב) [בס"א נוסף:
והשמורים], (ג) [נפסחים
קוח:], (ד) גי' ע"י אחר
מר, (ה) [עפרין ח: וס'
יחא' ר' אלעזר], (ו) [ג"ל]
אמר רבא וביא' צע"ל,
(ז) יומא כג. פז: מגילה כח,
(ח) [ג"ל להו], (ט) [בס"א:
תלמודי שו' הטרנר], (י) [בס"א
ליחא בקון ר' ובייתוסים,
(כ) [סנהד' טז:], (ל) ג"ל אלא
למה נששים ר',

ורה אור השלם

1. וַהֲבֵאתִי אֶת
הַשְּׁלֵשִׁית בְּאֵשׁ וְהִצַּרְתִּים
בְּצִרְוֹן הַחֶסֶק
וּבְתוֹמֵתָם בְּבוֹרֵן אֶת הַתְּהֵבָה
הַזֶּה יִקְרָא בְשֵׁמִי וְיֹאמְרוּ
אֲנֵנּוּ הָאֵל אֲמֹרֵינוּ נִשְׁמִי
הָאֵל וְהָאֵל יֹאמְרוּ יֵט
זְכוּרֵי יֵט יֵט
2. אֲלֶיךָ מִמֵּית וּמוֹתֶה מוֹרֵד
שְׂאוֹל הָעֵלִי:
שְׂמוּאֵל א ב ו
3. אֲהַבְתִּי בִּי שְׁמִעִי
אֶת קוֹלִי תַחֲנוּןִי:
תְּהִלִּים ק צ ו
4. וְעוֹסֹתֶם רְשָׁעִים בִּי
יִדְּוּ אִפֶּר תִּתּוּם כְּפֹת
יִדְּוּ בִּיּוֹם אֲשֶׁר אֵין
עֲשֵׂה אֲמַר יֵט בְּצִנּוֹת:
שְׂמוּאֵל א ב
5. וְיִצְאֻן אֲדָוָה בְּפִגְרִי
הָאֲנֵשׁ הַנֶּפֶשׁ בִּי בִּי
תִּלְוֶנָה לַאֲמֹת
וְאֵשׁ לֹא תִכְבֶּה וְהָיוּ
רִדְּאוֹן לִבִּי בָשָׂר:
שְׁיֵהוּ יֵט כ ד
6. בְּצִנּוֹן לִשְׂאוֹל שְׁתֵּה
מִן יִרְעֵם חֲרִדֹן בִּי
יִשְׁרִים לִבְקֹר וְגֹרֵם
כִּלְזוֹת שְׂאוֹל מִבֶּן לֵב:
תְּהִלִּים מ ט
7. בְּנֵה בִּיתִי בֵּית וָזֶלַע
לִבִּי מְכוּן לִשְׁתֵּחַן
עֲלֵמִים: מִלִּכְּסֵה א ב י
8. יִתְחֹן מוֹרִיבֵי עֲלִי
בְשִׁמְיִם יִרְעֵם יֵט דִּין
אֲפִסִּי אֲרִץ יִתְּנוּ עַל
לִמְלֹכוֹ וְיֵרֵם קָרֹן
מִשְׁחָרֹ: שְׂמוּאֵל א ב
9. לִבִּי יִרְאֶהוּ אֲדָוָה
לֹא יִקְרָא כָּל חֲמִיד לֵב:
אִיּוֹב כ ד
10. יְשׁוּב וְהִקְנֵנוּ יִכְשֹׁב
עֲנִיתֵנוּ וְתִשְׁלַךְ
מִגְּלוֹתֵינוּ
חֲטָאוֹתֵנוּ: מִיכָה ו י ט
11. מִן אֵל מְבוֹרָא שְׁמִי
עֹשֶׂה וְעֹבֵר עַל פֶּשַׁע
לִשְׁאֲרִית נִקְלָתוֹ לֹא
תִּחְסֹד לֵב אֲפֹי בִּי חָפֵץ
הַחֶסֶד הָאֵל:
מִיכָה ו י ט

הגהות הב"ח

(א) גמרא מפזרתן ונעשין
עפר תחת: (ב) רש"י
ד"ה ועון עֲלָמוּ וכו'
רובא עוונות שאם לא
יכריעו הזכויות עכשיו
ויהי' מחצה על מחצה
נמצא דרוב עוונות הוה
בהדיא הכא:

גליון הש"ס

גמ' ונידונין בה לדורי
דורות. עיין נדרים ח ע"ג:

הגהות הגר"א

[א] גמ' נושא (רשום עליו
אות ז') עון למי שעובר
(רשום עליו אות א') כלומר
דל"ל להיפך למי עובר על
פסע למי שנושא (עון):

ומצאנפנים: לועקים וזוכים מתוך יסורין שעה אחת ועולין: **מטה**
נכפף חסד: הואיל ומחלה על מחלה הם מטה את ההכרע ללד זכות
והוא יורדין לגיהנם: **בגופו:** לקומיה מפרש: **המיון:** האנשים אשר
הפכו דברי אלהים חיים לרעה כגון לזוקים וזייתוסים:
המפורות: משלישים שמוסרים ממון
ישראל ביד העושי כסבים: **והמחשבה:** ויהיה

ומצפצפין ועולין שנאמר ¹ והבאתי את השלישית באש וצרפתים כצורף את הכסף ובחנתים כבחון את הזהב הוא יקרא בשמי ואני אענה אותו ועליהם אמרה חנה ה' ממית ומחיה מוריד שאלו ויעל ב"ה אומרים ורב חסד מטה כלפי חסד ועליהם אמר דוד ³ אהבתי כי ישמע ה' את קולי ועליהם אמר דוד כל הפרשה כולה דלותי ולי יהושע פושעי ישראל בגופן ופושעי אומות העולם בגופן ייורדין לגיהנם ונידונין בה י"ב חדש לאחר י"ב חדש גופן כלה ונשמתן נשרפת ורוח מפורתן ⁽⁶⁾ תחת כפות רגלי צדיקים שנא' ⁴ ועסותם רשעים כי יהיו אפר תחת כפות רגליכם אלא המינין והמסורות והאפיקורסים שכפרו בתורה ושכפרו בתחיית המתים ושפירשו מדרכי צבור ושנתנו חיתים בארץ חיים ושחמאו והחמאו את הרבים כגון ירבעם בן נבט וחביריו יורדין לגיהנם ונידונין בה ללדורי דורות שנאמר ⁵ ויצאו וראו בפגרת האנשים הפושעים כי וגו' גיהנם כלה והן אינן כלין שנאמר ⁶ וצורם לבלות שאול (מזבול לו) וכל כך למה מפני שפשטו ידיהם בזבול שנאמר מזבול לו ואין זבול אלא בית המקדש שנאמר ⁷ בנה ביתי בית זבול לך ועליהם אמרה חנה ה' יחתו מריבו ו"א"ר יצחק בר אבין ופניהם דומין לשולי קדירה ואמר רבא ואינהו משפירי שפירי בני מחזא ומקריין בני גיהנם אמר מר ב"ה אומרים ורב חסד מטה כלפי חסד והכתיב והבאתי את השלישית באש התם בפושעי ישראל בגופן פושעי ישראל בגופן והא אמרת לית להו תקנתא כי לית להו תקנה ברוב עונות הכא מחצה עונות ומחצה זכיות יואית בהו נמי עון דפושעי ישראל בגופן לא סגיא ליה דלאו והבאתי את השלישית באש ואם לאו ורב חסד מטה כלפי חסד

וַעֲלִיָּהֶם אמר דוד אהבתי. דלכתי ציה אפסוני חבלי מות וכתי
 לותי ולי יהושע כשהוא על במות רב חסד מטה
 ומושיע כדרשין לקמן אי נמי משלן דלה לנו (שמות 3) שמעלהו
 ממצור עמוק וכתיב צמריה (תהלים קטז) שובי נפשי למנוחתי וגו'
 והדר אתהלך בצללות החיים:
הַמִּיָּיִם פליגי נה רב אחא
 ורבינא דצפרק אין

מעמידין (ע"ז כו:) (מהו מין) [ס"ח]:

כִּי לֹא הָיָה תִּקְוָה בְּרֹב עֲוֹנוֹתָי.
וְאֵת זֶה עָן דְּפוּשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל
בְּגוֹפֵן וְהָא דְלֹאמַר לַעֲלֹל רַשָּׁעִים
דְּהֵייוּ רֹבֵן עֲוֹנוֹת נִכְתָּבִים
וְנִחְתָּמִים לְאַלְתֵּר לְגִיחֵם אַע"ג
דְּכַמְצִי בְּקֶרֶל לְדִרְחוֹן עוֹלָם לֹא שֵׁם
יְהוָה לְהַס תִּקְוָה אֲלֵה דְמַגִּינִים שְׂמִים
עֶשֶׂר חֲדָשׁ וְעוֹלָם וְהָא דְלֹאמַר בְּפֶרֶק
הַחֲדָשׁ (ב"מ דף נח: וסס) שְׁלֹשָׁה יוֹרְדִים
אֵינִים עוֹלָם הֵייוּ לְאַלְתֵּר וְהָא דְלֹאמַר
רִישׁ לְקִישׁ בְּסוּף חֲמִינָה (דף סו. וסס)
פּוּשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל אֵין אִזּוֹר שֶׁל גִּיחֵם
שׁוֹלֵט בְּהֵן אִזּוֹר עֲלֵה דְרִישׁ עוֹשִׂין
פְּסִין (עִירוֹן דף יט. וסס) לְנִחְתָּמִים
אֲדִרְבָּהּ חֲמִינָה לְהוֹ:

קרקפתא דר"א מנח תפלין.
אס עוסק בתורה
כמניח תפלין דמי דאמר במכילתא
העוסק בתורה פטור מן התפלין
ורבינו חס מפרש דהכא כשהמזל
צויה עליו שמגות עליו רעויות
של תפלין צבראזל אבל אס יראת
להניח משום דציעין גוף נקי
כאליעט צעל כנפים כדאיחא צריש
במה טומנין (עמ' 77 עמ. וס) והוא
דואג כל עשה שמה לא יוכל להזהר
לשמרה בטירה ובקדושה הא ודאי
אין עליו דין פושעי ישראל בגושה
וכל הני דשמעתין צלאל עשה
משוזה אבל עשה משוזה אמרינן
ציומא (77 פו.) דמשוזה תולה
ומיתה ממרקת:
אמר רב בעבידרא. צעירות
שקן בן נח מוזהר עליו
כדאיחא צפ' ארבע מיתות (סנהדרין
97 ע.)

צתחלה

בא מאי דכתיב ^אאהבתי כי
רבש"ע אימתי אני אהובה
לי יהושע אע"פ שדלה אני
מאי ניהו אמר רב ירקפתא
אמר רב בעבירה ושנתנו
מטיל אימה יתירה על הצבור
ינם המטיל אימה יתירה על
הם חכם שנאמר ^בלכן יראוהו
ים ורב חסד מטה כלפי חסד
ה' יוסי בר חנינא אמר נושא
זון וכן היא המדה אמר רבא
(י) "כל המעביר על מדותיו
נושא עון למי שעובר על
חלוש ליה עלמא אמר להו
ת אמר ^ג(ליה) אין הכי הוה
זון ועובר על פשע למי נושא
אדירות נחלתו ולא לכל נחלתו
למי

בַּה א מִי פִּג מַהֲלִי
 תְּשׁוּבָה הִלֵּי ו':
 גו ב מִי שֶׁס הִלֵּי הִ:
 [טוֹשֵׁעַ אִ"ח סִימָן לז
 סִימָן א]:

בז' ד מ"י פכ"ה מהל'
סנהד' הל' א סמוג לאוין
ח טוש"ע ח"מ סי' ח
סעיף ד:

מזוסף רע"י

וימתי אני אהבה
 פניך. אהבתי משמע כמו
 הבטתי, כלומר אהבתי אותי
 שבים פסחים קיח). לי
 יותם להושיע. יותם מלשון
 אומות, שפיר ישרל
 חסדך (שם). כרבושו.
 וקצ"ה כוש ומסמך
 ונות תחת ממילת כסא
 כצדכוד כדי שיהיו הזכויות
 נשאל (שם). וישא
 מביא קדושתו למעלה
 די שיכניעו הזכויות (שם).

יְבִינוּ חֲנָאֵל

[illegible]

(א) ברב אלפס כאן מבואר דפ"י אחר הוא ואולי דל"ל כאן פ"י אחר לגאון וכמו דאימא דר"ף ועיין דר"ן.